

bogsafgift, hvori baade Landgilden, Tiende- og Hoverivederlaget *forenedes* som Bestanddele, udregnedes derefter paa følgende Maade:

Idet Afgiften skulde svares i Forhold til Gaardloddernes ved Udskiftningen udlagte og boniterede Areal, blev det fastsat, at saa mange Gange 5 Tdr. Land til Taksten 24, en Lod indeholdt, saa mange Gange skulde der udredes for Landgilde 1 Rdlr., for Kirketiende 1 Rdlr., for Kongetiende ligeledes 1 Rdlr. samt for Hoveriet paa Kronborg Distrikt 1 Rdlr. 4 Mark, men paa Frederiksborg Distrikt, hvor „Høhoveriet“ i de kgl. Stutterivange forbeholdtes, kun 1 Rdlr. 3 Mark. Hvor Kongen ejede begge Tiender, skulde der altsaa af hver 5 Tdr. Land til Taksten 24 svares paa førstnævnte Distrikt 4 Rdlr. 4 Mark, og paa sidstnævnte 4 Rdlr. 3 Mark. Til det saaledes udregnede Beløb lagdes endvidere (man tog nu et Hensyn til Gaardenes Skattebyrde, jfr. nedenfor) for de kongelige Skatter, 3 Rdlr. for hver 5 Tdr. Land til Taksten 24 eller for hver Tønde saakaldet boniteret Hartkorn, men fradroges igen 3 Rdlr. pr. Td. Matrikulshartkorn (gammelt Hartkorn). Det Beløb, der efter et saadant Tillæg til og Fradrag i fornævnte Afgifters samlede Beløb udkom i Forhold til Gaardenes hele boniterede Areal, reduceredes endelig ifølge de af Kommissionen en Gang for alle vedtagne Priser af 16 Mark pr. Td. Rug, 11 Mark pr. Td. Byg og 7 Mark pr. Td. Havre til *Kornvarer* i et lige stort Kvantum af de 3 nævnte Kornsorter; men dette Kornkvantum skulde dog ikke erlægges in natura, men betales efter Kapitelstakst¹⁹⁾.

Arvefæsteafgiften fastsattes i Skødernes Artikel 6; ifølge samme Artikel skulde Gaardejeren *desforuden svare alle kongelige Skatter*²⁰⁾, dog „fremdeles ikkun ligesom Fæstebønder, uagtet de herefter vare Selvejere“. Efter Skødernes 4de Artikel maatte Gaardene uhindret deles og afhændes, dog saaledes at den „tilbageblivende Hoved-Jordlod“ aldrig maatte blive mindre end 3 Tdr. Hartkorn²¹⁾. Ved enhver *første Afhændelse* af en Gaardparcel skulde der da ifølge Artikel 5 erlægges en *Rekognition* af 2 Rdlr. pr. Td. Land paa 14,000 Kv.-Alen, naar Køberen var udenfor Bondestanden; men „ikkun 1 Rdlr. af hver *Td. Land* fra 1 til 10 Tdr. og fra 10 til 20 Tdr. og derover 4 Mark“, naar Køberen var af Bondestanden. Ved *senere Overdragelse* af vedkommende Gaardparcel blev der derimod, ligesom naar den hele Gaard eller dennes Hovedparcel skiftede Ejer, at erlægge en *Rekognition*, beregnet efter *Hartkornet*, og denne Rekognition blev i Modsætning til nysnævnte „Arealrekognition“ ikke beregnet paa samme Maade paa de 2 Distrikter.

Paa *Frederiksborg Distrikt* fastsattes Rekognitionen til 4 Rdlr. pr. Td. Hartkorn, for saa vidt Ejendommen var skyldsats for 1 Td. Hartkorn eller derover; var Hartkornet under 1 Td., men over 4 Skpr., blev Rekognitionen kun 2 Rdlr., og var den under 4 Skpr., kun 1 Rdlr.

Paa *Kronborg Distrikt* udgjorde Rekognitionen efter det samme Forhold: 3 Rdlr., 9 Mark og 4 Mark. Paa den anden Side var denne Hartkornsrekognition paa begge Distrikter *ens for alle Parcelkøbere*, altsaa uden Hensyn til, hvilken Stand disse tilhørte, jfr. herved Skødernes Artikel 12. Ifølge Artikel 10 skulde Gaardejerne dernæst være „forbunden til herefter som tilforn at forskaaffe den fornødne Befordring med Heste og Vogne ved de forefaldende *Konge- og Amtsrejser*“, og i Artikel 7 blev det særlig for Gaardene under *Frederiksborg Distrikt* fastsat, hvor meget der af det her forbeholdte *Høhoveri* skulde svares af hver enkelt Gaard. Nævnte Artikel 7 udtalte saaledes, at den vedkommende Gaardejer skulde aarlig „slaa og indhøste den Hovlod, som han i een af de Kongelige Stutterivange paa Frederiksborg Amt udi Aaret 1788 ved samtlige Hovmaals almindelige Afsætning er anviist, eller ved nærmere

¹⁹⁾ Omskrivningen til Penge skulde oprindelig foretages „efter de 10 næstforegaaende Aars Capitelstaksters Middeltakst for Sjællands Stift“; senere tillod Resolutionen af 6. Oktober 1819, at Afgiften erlagdes „efter Kapitelstaksten, som sættes paa det Aars Afgrøde, for hvilket Afgifterne skulde erlægges“. — Se i øvrigt om Jordebogsafgiftens Udregning den korte og tydelige Oversigt i Forestillingen til kgl. Resolution 29. Juli 1848 (Rentekammerets Resolutionsprotokol for 1848, Litra C.); jfr. endvidere Mandix: Det danske Kammeryæsen p. 289.

²⁰⁾ Ogsaa her gjaldt den Regel, at Jordebogskassen udredede $\frac{1}{40}$ eller $\frac{1}{96}$ af Gammel- og Landskatten, jfr. ovenfor. — Med Hensyn til Arvefæsteafgiften bemærkes i øvrigt, at Skøderne i Reglen indeholdt foruden den nærmere udregnede Sædafgift et *mindre Beløb i Penge*, nemlig den overskydende Brøkdæl, som fremkom ved den hele Pengeafgifts Omskrivning til Kornvarer.

²¹⁾ Forandret ved den senere Udstykningslovgivning.